

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បច្ចេកទេសផលិតកីឡាស្ត្រូ និងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

រៀបចំដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម សហការជាមួយ
នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ឧបក្កម្ភការបោះពុម្ព ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៧

សៀវភៅ

ស្តីពី

បច្ចេកទេសផលិតដីកំប៉ុស្ត

និងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម សហការជាមួយ

នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងធនធានដីកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ ច្បាប់

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពដោយ: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធិដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតសៀវភៅ ស្តីពីបច្ចេកទេសផលិតដំបូស្តនិងថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ

I. ទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់:

១. បណ្ឌិត	ហ៊ាន ចន្ទធាន	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២. បណ្ឌិត	ម៉ៅ មិនា	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	ម៉ែន វុទ្ធី	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	គឹម ជារ៉ា	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

១. លោក	ដាន ទូច	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

III. អ្នកស្រាវជ្រាវ:

១. លោក	វ៉ាន គឹមជាង	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តកំពង់ធំ

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

១. លោក	ជួន អិល	នាយកដ្ឋានគ្របគ្រងធនធានដីកសិកម្ម
២. លោក	ភី ឈិន	នាយកដ្ឋានគ្របគ្រងធនធានដីកសិកម្ម
៣. លោក	ហុន ត្រី	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	ឈុន សុភក្រ្ត	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

មាតិកា

ទំព័រ

១. សេចក្តីផ្តើម..... ០១

២. ការផលិតជីកំប៉ុស្តរោក..... ០២

    ២.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តរោក..... ០២

៣. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក..... ១១

    ៣.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តទឹក..... ១១

    ៣.២ ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្តទឹក..... ១៣

៤. ការផលិតជីកំប៉ុស្តទ្រុង..... ១៤

    ៤.១ របៀបធ្វើទ្រុងជីកំប៉ុស្ត..... ១៤

៥. ការផលិតថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ..... ២១

    ៥.១ រុក្ខជាតិដែលអាចយកមកផ្សំជាថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ..... ២១

    ៥.២ វិធីប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មធម្មជាតិ..... ២៥

១. សេចក្តីផ្តើម

ដីខ្សត់ដីជាតិ នៅតែជាកត្តាចម្បង នៅប្រទេសកម្ពុជានៅឡើយ ដែលជាហេតុ នាំឱ្យទិន្នផលដំណាំ នៅមានកម្រិតទាប។ ការសឹករិចរិល នៃដីជាតិដីបណ្តាលមកពី៖

- ❖ ការហូរច្រោះនៃដី
- ❖ ការប្រើប្រាស់ដីធម្មជាតិនៅមានកម្រិតទាប
- ❖ ការប្រើប្រាស់ដីគីមីមិនត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស
- ❖ ការដាំដំណាំដដែលៗតែមួយមុខ

នៅក្នុងធម្មជាតិ រុក្ខជាតិនានា និងពពួកសត្វទាំងឡាយដែលបានងាប់ហើយ រលួយដោយសារពពួកមីក្រូសារពាង្គកាយ (ផ្សិត បាក់តេរី វីរុស ។ល។) ដោយមាន ជំនួយពីទឹក ពន្លឺព្រះអាទិត្យ ខ្យល់ និងពេលវេលា ។ ដំណើរការពុកផុយនៃសារធាតុ សរីរាង្គ (រុក្ខជាតិ និងពពួកសត្វ) បង្កើតបានជាសារធាតុចិញ្ចឹមរុក្ខជាតិ និងសារធាតុ មមោក ដែលសម្បូរដោយជីជាតិ ដើម្បីផ្តល់ឱ្យដំណាំ និងរុក្ខជាតិនានា សម្រាប់ការដុះ លូតលាស់ និងផ្តល់ផ្លែផ្កា។ ជីកំប៉ុស្តបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា៖

- ❖ ជួយកែលម្អដីជាតិ និងផលិតភាពដី
- ❖ ជួយឱ្យដីធ្លុះ ងាយស្រួលដល់ការលូតលាស់របស់ដំណាំ និងមានខ្យល់ចេញ ចូលបានល្អនៅក្នុងដី
- ❖ ជួយដីក្នុងការរក្សាទឹក និងជីជាតិ
- ❖ បង្កើនសកម្មភាព និងសត្វនៅក្នុងដី
- ❖ ជួយបង្កើនទិន្នផល និងគុណភាពផលិតផលដំណាំ
- ❖ ជួយជំរុញឱ្យការប្រើប្រាស់ដីគីមី មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ នៅពេលប្រើលាយ ជាមួយជីកំប៉ុស្ត

- ❖ បន្ថយជាតិពុលនៃដី

ក្រៅពីគុណប្រយោជន៍ផ្សេងៗគ្នាទាំងនេះ ការប្រើប្រាស់ជីកំប៉ុស្ត ជំនួសជីគីមី បានជួយកាត់បន្ថយការបំពុល និងការខូចខាតបរិស្ថាន និងជួយថែរក្សាប្រភពថាមពល ដែលពុំអាចបង្កើតជាថ្មីឡើងវិញបាន។

២. ការផលិតជីកំប៉ុស្តសោត

២.១ វិធីសាស្ត្រនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តសោត

🔥 ពេលវេលានៃការផលិតជីកំប៉ុស្ត អាចធ្វើទៅបាននៅគ្រប់រដូវកាល។

សម្ភារៈ

ក. ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់

រទេះគោសម្រាប់ដឹកជញ្ជូន រទេះរុញ លួស ចប ប៉ែល បង្កី កាំបិទ ពូថៅ ធុងទឹក បង្គោលប្រស្សី បង្គោល ឈើ ខ្សែចំណង ។ល។

ខ. វត្ថុធាតុសរីរាង្គ

ប្រមូលវត្ថុធាតុដើមមានដូចជា: ស្មៅស្រស់ ចំបើង ដើម និងស្លឹករុក្ខជាតិ ផេះ លាមកសត្វ និងកាកសំណល់ផ្សេងៗពីផ្ទះបាយ។

ស្មៅស្រស់

ដើមរុក្ខជាតិ

លាមកសត្វ

កាកសំណល់ពីគ្រួសារ

កាកសំណល់ផ្ទះបាយ

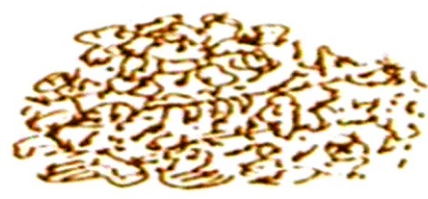

ស្លឹកឈើ

ថ្នាំជីវ

សេះ រដីដំបូក និងអង្កាម

ដំណើរការផលិតជីកំប៉ុស្តគោក

ការធ្វើជីកំប៉ុស្តមានច្រើនរបៀបដូចជា: របៀបធ្វើជីកំប៉ុស្តលើដីរៀបស្មើ របៀបធ្វើកំប៉ុស្តក្នុងរណ្តៅ និងរបៀបធ្វើជីកំប៉ុស្តទឹក។ល។

ការផលិតជីកំប៉ុស្តលើដីរៀបស្មើ

ជំហានទី១: ជ្រើសរើសទីតាំងដែលសមស្រប ជាទីទួល ឬកន្លែងមិនដក់ទឹក នៅជិតរោងចិញ្ចឹមសត្វ គួរជៀសវាងធ្វើពីខាងមុខ ឬជិតជាមួយនឹងផ្ទះពេក។

ជំហានទី២: បោះបង្គោលឫស្សី ឬឈើដែលមានបណ្តោយ ៣ ម និង ទទឹង ២ ម ឬក៏អាចធំជាងនេះ។

ការរៀបចំដីធ្វើជីកំប៉ុស្ត

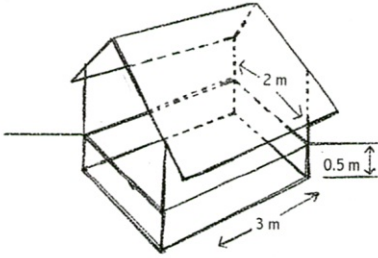
ជំហានទី៣: ដើម្បីសាងសង់រោងជីត្រូវមាន កូនឈើ ឬដើមឫស្សី ស្លឹកត្នោត

ឬសង្កឹសី ខ្សែធាងត្នោត ដែកគោល ។ល។ ទំហំរោងត្រូវជីកដី បណ្តោយ៣ម ទទឹង ២ម៉ែត្រ ជម្រៅ ០,៥ ម ធ្វើជញ្ជាំងព័ទ្ធជុំវិញ ដែលមានកម្ពស់០,៥ ម ចាប់ពីមាត់រណ្តៅ ឡើងលើ និងប្រក់ដំបូលការពារកម្តៅថ្ងៃ និងទឹកភ្លៀង។

គំនូសបំព្រួញរោងដីកំប៉ុស្ត

រោងដីកំប៉ុស្ត

ជំហានទី៤: ប្រមូលវត្ថុធាតុផ្សំធ្វើដីកំប៉ុស្ត មានស្លឹកឈើ ចំបើង អង្កាមដីដំបូក លាក់មកសត្វកាកសំណល់ផ្សេងៗ ពីផ្ទះបាយ មិនត្រូវដាក់វត្ថុរឹង មិនរលួយចូលក្នុង រណ្តៅឡើយដូចជា ចង់ធ្លាស្លឹក អំបែងដប ដុំថ្ម កំណាត់ឈើ សម្លៀកបំពាក់។

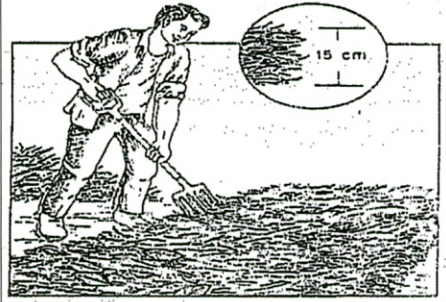
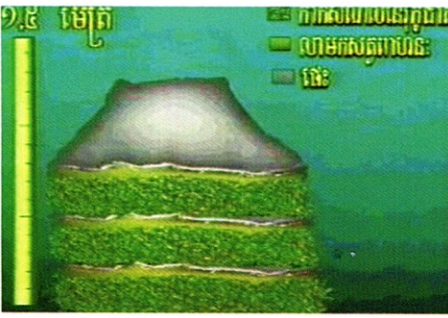
ការដីប្រាំរើស៥ទម្រង់ទេត្រិ

ការដាក់វត្ថុធាតុផ្សំនៅបាតរណ្តៅ

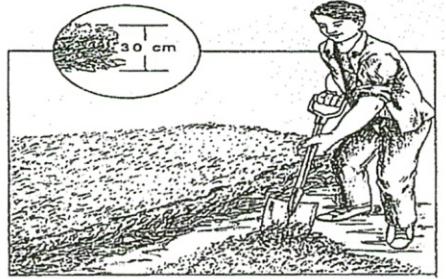
ជំហានទី៥: ក្រាលស្រទាប់ស្មៅ ស្លឹកឈើ ចំបើង និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗទៅលើដី ស្រទាប់នេះអាចមានកម្រាស់ ៧-១៥ ស.ម និងត្រូវមានសំណើមជានិច្ច តែមិនត្រូវជោក ជាំពេកទេ។

ការ គ្រាល គ្រាទាប់ស្មៅ ឬវត្ថុធាតុផ្សំផ្សេងៗ

ជំហានទី៦: នៅពីលើស្រទាប់ទី១នេះ ត្រូវគ្រាលផេះ និងលាមកសត្វពីលើ និងកាយ ឬច្របល់ឱ្យបានសពល្អ។ ស្រទាប់នេះមានកម្រាស់ប្រហែលជា ១៥-៣០ ស.ម ។ អាចដាក់ជីកំប៉ុស្តចាស់តិចទូចបន្ថែមទៀតពីព្រោះជាប្រភពដីល្អនៃអតិសុខុម ប្រាណដែលជួយបំបែកនូវសារធាតុសរីរាង្គទាំងនោះ។ មិនត្រូវសង្កត់ស្រទាប់នោះឱ្យ ហាប់ណែនឡើយប្រសិនបើគំនរជីកំប៉ុស្តនោះហាប់ណែនពេក ការរលួយមានភាពយឺត យ៉ាវ។

ការដាក់ផេះនិងដីលាមកសត្វកម្រិត៣០ ស.ម នៅគ្រាទាប់ទី២

ជំហានទី៧: បន្ថែមស្រទាប់ដីពីលើប្រហែល ២-៣ ស.ម ដើម្បីបន្តស្រទាប់ ថ្មីបន្តទៀត ។ ត្រូវប្រាកដថាគ្មានដុំគ្រោះ ដុំថ្ម ដុំដីធំៗនិងដង្កំឈើឡើយ។ ដីផ្ទុកនូវអតិ សុខុមប្រាណ និងជួយពន្លឿនការបំបែកសារធាតុឱ្យរលួយបានឆាប់រហ័ស ព្រោះថា ការងារនេះជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់គំនរដី។

